

Tavoitteena rakentaa suurempia kosteikkoja

Hiidenveden kunnostaminen on iso palapeli

VEISA VALTONEN

■ Tämä ei ole avaruustiedettä, pamautti ympäristöneuvoja **Kaisa Tolonen** kun tilaisessa Hiidenvesi-illassa kyseltiin keinoja Hiidenveden valuvan ravinnetaakan vähentämiseksi. –Katsotaan viljelyalueiden kasvipeitteisyydet, kaltevuu- det, viljelytiet ynnä muut asiat. Te viljelijät olette tehneet työmme hyvin, mutta parannet- taavaa saattaa vielä olla, Tolonen muotoili.

Uusimassa Hiidenvesipro- jektissa on tarkoitus tehdä tä- nä vuonna 30 maatilakäyntiä laajan Hiidenveden välu- malueella. Kuluvan vuoden aika- na on akkumissa myös rakentaa tiloille erityinen neuvontapa- ketti.

–Pilotitilat voivat jo ilmoit- tautua tähän hankkeeseen. Länsi-Uudenmaan vesi ja ym- päristö yhdistyksessä työ- kentelävähänkekoordinaattori **Sanna Heitunen** vinkkasi.

Alkaiemmissa Hiidenvesi- hankkeissa on ollut tavoitte- ta satojen pienten laskeutus- altainen ja kosteikkojen teke- minen. Nyt pyrkimyksenä on luoda suuria ja tehokkaita kos-

teikkoja. Hiidenveden ongelma on tiistai-iltaisten asiantuntijaa- kemysten mukaan kasviplank- tonille virtaava kuluuskyykin nähdessä moninkertainen ravin- nemäärä.

Vesistön kunnostaminen on palapeli, jossa nyt ykköskäitäi- messä on saada järveen valuvi- en ravinteiden määrä vähen- mään.

Tämän ulkoisen kuormituk- sen määrä on valtava, sillä kiin- toanesta virtaa Hiidenveeseen vuosessa laskentamallien mu- kaan kymmeniä tuhansia ton- neja ja kokonaisfosforia lähes 29 tonnia.

Reino Tuominen kyseli Hi- idenveden sisäisen kuormituk- sen fosforitonniesta, mutta tä- sä ei keskustelua viritmyt.

Hiidenveden sisäistä kuormi- tusta arvioitiin hoito- ja kun- nostussuunnitelmissa väljii- sesti ulkoisen kuormituksen kautta, eli saatiin vain tieto mil- lä alueilla sisäistä kuormitusta esiintyy, ei määrää sisäisestä kuormituksesta. Vesistömalli- järjestelemällä tätä ei voi laskea.

Hiidenveden kunnostus- hankkeissa on puhuttu 90-hu- vulta lähtien sisäisestä kuor- mituksesta, ulkoisesta kuormi- tuksesta ja kalastuksen vaiku- tuksista. Suunnitelmiä ja turki- muksia on tehty ja oheisprojek- teja on ollut erilaisissa verkos- toissa runsaasti.

Linnologian professorin Jukka

Pellon esitaa. Jussi Ollikkala ja Jorma Luhtasele kuuntelivat tarkkaavaisesti.

Horppilan eräänä tehtävänä oli luotsata yleisö hoitokalastuk- sen saloihin Hiidenvesi-illassa.

Se luotsaus oli rivakasti hoi- dettu, sillä Horppilan mukaan edes mitrivaalla tehokkaskuk- sella ei ole kohentavaa vaiku- tusta Hiidenveden tilaan.

Hiidenveden Mustionseläi- lä kalastettiin vuosina 1997- 2001 sarakunta kloa hehtaari- ta vuosittain, mutta sillä ei ollut vaikutusta sinilevätilanteeseen.

Utkoinen kuormitus on ni- mitään niin suuri, että sisäisen kuormituksen vähentäminen kalastamalla on hukkaan hei- tettyä rahaa: kalastaminen Hi- idenvedellä ei johda sinileväku- kintojen vähenemiseen.

Palapelin palasia eli syitä ja seurauksia Jukka Horppila siir- teli moreen otteseen jotta kaikki loksahtaisi kuulijakun- nassa kohdalleen.

Peli on vaikea, sillä vesistöt ovat yksilöitä. Se mikä toimii Lahden Vesijärvellä tai Vihdin Enäjärvellä ei välttämättä toi- mi Hiidenvedellä.

–Jos järven ulkoinen siofori- kuorma ylittää järven siofoky- yrn niin järven sisäisten kun- nostusvoimien vaikutus ei ole pysyvää, Horppila tietää.

Eläimlanktoni ei pysty kont- roloimaan kasviplanktonia jos sen perustuotannolle on run- saasti ravinteita. Tätä vyyhtiä korjataan nyt muun muassa pyrkimällä fosforivirtojen vä- hentämiseen, sillä kokonaisfos- foria valuu Hiidenveeseen vuo-

sittain moninkertaisesti krtiiti- seen siofokyyryn nähdessä. Näin paikalle kutsuttu asian- tuntijat tiistai-iltaan vakuutti- vat.

Terttu Helena Soimne esitel- möi Hiidenvesi-illassa pitkään peltoamiden rakenteista ne- hiden käynnön vaikutuksista- ta vesistöjen tilaan.

Kuulijoille opetettiin miten optimaalisessa kivennäismaas- sa murrakkeen on kunnossa: maaperä on ilmavaa, ravinteet kulkevat, vesi imeytyy ja kasvit menestyvät.

Vastakohtana hän näytti ki- vää peltoista, jota on muokattu säännöllisesti: murrakkeen ei ole kunnossa ja ravinteet se- kki kiintoaines valuvat pelolle imeytymätön veden muka- na järveen. Maan tiivistyminen on siis tutkijan mukaan huono asia asia.

Fosforeista ja muista ravin- teista orastanut keskustelu kui- varttiin kokoon, mutta esimer- keksi suojavyökeasioista asi- aa oli päässään pitämäänkin.

Viljelijä **Jaakko Kusimainen** huomautti, että suojavyökyke- asioissa on tällä hetkellä avaan taan ja osamista omasta alas- taan ja omilla yhdistyksillä on valtakunnalliset keskusjärjestöt, joissa on palkattuja toimihenkilöitä, Varpu-Leena Malmgren taustoitte potilasjärjestöjen voi- mavarojen hyödyntämisen li- säämistä.

Lisää: www.hiidenvesi.fi

Potilas- järjestöjen voimavarat käyttöön

■ Vihdissä toimivien potilasjär- jestöjen voimavarat pitää kes- kustan **Varpu-Leena Malmgre- nin** mielestä ottaa nykyistä te- hokkaammin käyttöön kartoit- tamalla osajat ja tiivistämällä yhteistyötä heidän kanssaan.

Laajaa, koko maan kattavaa sosiaali- ja terveysuudistusta valmistellaan, julkisen sektorin taloudellisten ja toiminnallisten voimavarojen heikentyessä on esitetty erilisiä voimakkaita kolmannen sektorin mukaano- toa toimintaan.

Malmgrenin mukaan Vihdissä on viime viikkoina puhuttu hy- vinvoittajajärjestöjen panoksen ja yhteistyön lisäistämisestä.

–Vähintään yhtä tärkeää on ottaa kunnassamme toimivat lukuisat potilasjärjestöt vahvis- lähinnä Perusravintamaisyntymä Marjainen työpäivä.

Kalvoren kertoi löytäneensä Vihdin kunnan nettisivuilta lä- hes 20 potilasjärjestöä tai -yh- distystä.

–Heillä on kaikilla paljon tie- toa ja osaamista omasta alas- taan ja omilla yhdistyksillä on valtakunnalliset keskusjärjestöt, joissa on palkattuja toimihenkilöitä, Varpu-Leena Malmgren taustoitte potilasjärjestöjen voi- mavarojen hyödyntämisen li- säämistä.

'Kuntalaisia kuultava kuntarakenteesta'

■ **Perikki Viljasen** (kesk.) mie- lähidemokratian toteuttaminen turvataan valitiedoissa. –Lakiedotuksia ei vielä ole, mutta selvitysmiesten anta- man suuntaviivan tulevaisuu- den valitiedoiksi on julkaistu. Paikallislehdet ovat uutisoineet Vihdin kohtaloa koskevia suun- nitelmia ansiokkaasti, Perikki Viljanen kiitteli.

Flänen mielestään "Suomen hallitus on suunnitellut kunta- kenteille isonäisyyden ajan suu- rimpia muutoksia.

Lainan päivänä kirjastoissa ohjelmaa

■ Valtakunnallisena Lainan päivänä pe 8.2. myös Vihdin kirjastoissa on ohjelmaa.

Molemmissa on jo perin- tärstöjen muodostunut eli- kirjojen myyntitempauks, pää- kirjastossa on myynnissä myös poistettuja lehtiä ja nuotteja. Pääkirjaston koulutuksille ja aikuisille suunnatussa askar- telupajassa klo 14-15 voi tai- teilla vanhasta kirjasta kirja- siiten.

Aamulla pääkirjastossa on pienten lasten säätuntti klo 10-10.45. Kirkonkylän kirjastossa va- rastojen aarteen kutsuvat eli- jerttuum kirjavaraostoon: löyry- sikö vaikka lainattavaksi kirja, jota on lapsuudessa joskus lu- kenut? Molemmissa kirjastoissa voi myös osallistua arvontaan ja tietokilpailuun.

Tuusanpuiston asunnoista puolet on jo vuokrattu

Ensimmäiset asukkaat muuttavat toukokuun lopussa

ANNE VILENIUS

■ Asunto Oy Vihdin Tuusan- puiston harjannostajaisla vie- dettiin tiistaina Air Hotel Num- melassa.

–Hankke on edennyt aikatau- tusta. Asunnot valmistetaan joulukuun